

Bijlage 9 Programma van Eisen quick scans Wet natuurbescherming terreinen Corporate Dienst Rijkswaterstaat

Versie: 1.0
Datum: 1-3-2021
Status: Definitief
Zaaknummer: 31166461

Inhoud

1. Overzicht producten en diensten	iii
1.1 Te leveren producten	iii
1.2 Veiligheid & gezondheid	iii
1.3 Planning & Toegankelijkheid terreinen	iii
2. Programma van Eisen	iii
2.1 Inventarisatie	iii
2.2 Rapportage	iii
2.3 Veiligheid	iv
2.4 Data NDFF	iv
2.5 Planning en levering	v
2.6 Aanvullende eisen/instructies	v
2.7 Facturering en betaling	v
2.8 Verificatie en validatie	vi
BIJLAGEN:	vii
Bijlage A. Voorstelrapportage (inhoudsopgave) quick scan-rapportage	vii
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel van dit rapport	1
1.3 Leeswijzer	1
2 Beknopte beschrijving van het toetsingskader	2
3 Beschrijving plangebied en te toetsen ontwikkeling	3
3.1 Beschrijving terrein	4
3.2 Te toetsen ontwikkeling	4
4 Soortenbescherming	5
4.1 Werkwijze beschermde soorten (methodiek)	5
4.2 Aanwezige beschermde soorten	6
4.2.1 Vaatplanten	6
4.2.2 Grondgebonden zoogdieren	7
4.2.3 Vleermuizen	7
4.2.4 Amfibieën	7
4.2.5 Reptielen	7

4.2.6	Vissen	7
4.2.7	Broedvogels	7
4.2.8	Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	7
4.3	Samenvatting mogelijk aanwezige beschermde soorten	8
5	Gebiedsbescherming	10
6	Houtopstanden	11
7	Effectbeoordeling beschermde natuurwaarden	12
7.1	Effectbeoordeling beschermde soorten en mitigatie	12
7.1.1	Vaatplanten.....	12
7.1.2	Grondgebonden zoogdieren	12
7.1.3	Vleermuizen	12
7.1.4	Amfibieën	12
7.1.5	Reptielen.....	12
7.1.6	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest.....	12
7.1.7	Broedvogels met een jaarrond beschermd nest	12
7.1.8	Ongewervelden.....	12
7.2	Effectbeoordeling beschermde gebieden	12
8	Eindconclusies en aanbevelingen	13
	Geraadpleegde bronnen & literatuur.....	14

1. Overzicht producten en diensten

1.1 Te leveren producten

- Quick scan rapportage per terrein, thans 137 stuks (in nota van inlichtingen wordt definitief aantal bekend gesteld).
- Invoeren door de Opdrachtnemer van concrete verspreidingsgegevens in de database NDFF.
- Shapefile met concrete waarnemingen van beschermde flora en fauna, tevens input voor NDFF.

1.2 Veiligheid & gezondheid

Om de werkzaamheden veilig uit te kunnen voeren dient de Opdrachtnemer tijdig contact op te nemen met de coördinatoren derden voor locatie specifieke eisen. Tevens dient de Opdrachtnemer kennis te nemen van de RWS-veiligheidsvoorschriften, zoals die door de betreffende RWS-functionarissen worden uitgegeven en de geldende COVID-19 voorzorgsmaatregelen op de betreffende locaties

In uw inschrijving dient u ervan uit te gaan dat u altijd toegang krijgt tot de terreinen, op basis van vooraf verkregen toestemming van de coördinatoren derden en locatiemanagers.

1.3 Planning & Toegankelijkheid terreinen

De planning van de terreinbezoeken moet tenminste 6 weken voorafgaand aan de bezoeken worden afgestemd met de coördinatoren derden en locatiemanagers van de terreinen. Zij hebben inzicht in de reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden, alsook overige activiteiten die op de terreinen kunnen plaatsvinden, zoals brandweeroefeningen, snoeien, maaien, laden en lossen van strooiwagens, opslag van boeien, et cetera. Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor de afstemming met de coördinatoren derden. Rijkswaterstaat verstrekt de benodigde contactgegevens bij definitieve gunning.

2. Programma van Eisen

2.1 Inventarisatie

1. Voor de quick scans gaat RWS uit van een oriënterend veldbezoek in en rond het terrein om een indruk te krijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde plant- en diersoorten. Tijdens dit verkennend veldonderzoek wordt ter plaatse vastgesteld of er al dan niet sprake is van potentiële leefgebiedsfuncties van krachtens de Wnb beschermde soorten.
2. Verder vraagt RWS in het kader van bureaustudie om beschikbare informatie op basis van geverifieerde digitale bronnen raadplegen (onder meer de Nationale Databank Flora en Fauna, maar bijvoorbeeld ook relevante gegevens van het waterschap omtrent vissen en macrofauna, vogelwerkgroepen en beschikbare informatie vanuit Rijkswaterstaat). Met de uitkomsten van de bureaustudie wordt het veldonderzoek feitelijk geverifieerd en vice versa.

2.2 Rapportage

1. De uitkomsten van het veldbezoek en de bureaustudie worden per terrein verwerkt in een rapportage, evenals adviezen en aanbevelingen die daaruit voortvloeien. Deze rapportages worden opgesteld in de Nederlandse taal. Conceptversies worden opgeleverd in Word, waar definitieve rapportages worden opgeleverd in pdf-formaat. Voor elk terrein wordt een afzonderlijke rapportage opgesteld.

2. In de rapportages dient te worden opgenomen:
 - a. Alleen relevante wettelijke kaders Wnb en Natuurnetwerk Nederland worden toegelicht en als zodanig opgenomen in de rapportages; relevantie kan per terrein variëren.
 - b. Welke krachtens de Wnb beschermde soorten voorkomen of waarvan het voorkomen waarschijnlijk is, inclusief ecologische onderbouwing;
 - a. Daarbij ook aandacht voor relevante soorten die juist uitgesloten kunnen worden, bijvoorbeeld omdat ze in de directe omgeving voorkomen maar in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig is.
 - b. Overige soorten waarop de zorgplicht ex. artikel 1.11 van de Wnb worden waar nodig ook behandeld, denk hierbij aan konijnen en algemene vissoorten.
 - c. In hoeverre strenger beschermde soorten nadelige gevolgen kunnen ondervinden van de mogelijke ingrepen (uitvoeren groot onderhoud, zie aanvullende eis/instructie I), en in hoeverre deze met gangbare werkwijzen en onder de gedragscode van Rijkswaterstaat te voorkomen zijn;
 - d. Of vervolgonderzoek noodzakelijk is ten aanzien van strenger beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming;
 - e. Of een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is ten aanzien van flora en fauna in het geval van wegwerken achterstallig onderhoud aan gebouwen, houtopstanden en overige terreindelen en zo ja, of er relevante mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn. In dat geval zal een indicatie van mogelijke maatregelen gegeven worden, welke in nader uitgewerkt kunnen worden in een ecologisch werkprotocol.
 - f. Ook wordt een beknopte uitspraak gedaan over de kans op effecten op beschermde gebieden (Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000);
 - g. Verder wordt het aspect houtopstanden (hoofdstuk 4 Wnb) behandeld, waarbij wordt aangegeven of er sprake is van houtopstanden die hier al dan niet onder vallen;
 - h. Tot slot worden concrete aanbevelingen opgenomen ten aanzien van mogelijkheden voor algehele verbetering van de biodiversiteit, zowel ten aanzien van gebouwen als onbebouwde terreindelen.
3. Alle quick scanrapportages worden aangeleverd conform bijgevoegde inhoudsopgave (conform bijlage A), zodat alle rapporten een eenduidige structuur en inhoud hebben. Gebruik van eigen huisstijl is hierbij toegestaan.
 - a. In de rapportage worden verder in elk geval de nodige illustraties opgenomen, namelijk: een uitsneden van een actuele luchtfoto, terreinfo's, kaarten en foto's van gedane veldwaarnemingen en een kaart met de ligging van het terrein ten opzichte van beschermde gebieden.
4. De in 4.1 en 4.2 gevraagde werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd door een ter zake deskundige ecooloog, zoals bedoeld in het kader van geldende natuurwetgeving.

2.3 Veiligheid

1. De opdrachtnemer dient zich te houden aan alle geldende voorschriften t.a.v. veilig werken op de terreinen en eventuele instructies van personeel ter plaatse op te volgen.

2.4 Data NDFF

1. Verzamelde veldwaarnemingen van relevante soorten (indien het concrete waarnemingen betreft van beschermde flora en fauna, in de vorm van individuen, exemplaren, sporen et cetera) worden separaat aangeleverd in een shapefile, opdat deze in ArcMap zijn in te laden.

De geïnventariseerde data (als bedoeld onder 1) dient binnen zes weken na de laatste veldwerkdag van een quick scan, te worden ingevoerd in het voor RWS gereserveerde deel van de NDFF.

2.5 Planning en levering

1. Na opdrachtverlening plant Rijkswaterstaat in overleg met u de start van de werkzaamheden in, rekening houdend met de planning van het project en de benodigde capaciteit. De planning moet worden afgestemd met de coördinatoren derden en locatiemanagers.
2. Vooralsnog gaan we voor elke afzonderlijke quick scan uit van een doorlooptijd van 6-8 weken, uitgaande van simultane uitvoering en batches van 10 quick scans. Hierbij voorzien we ongeveer 6 weken voor een veldbezoek en oplevering van een conceptrapportage, 2 weken voor de opdrachtgever om opmerkingen te geven op het concept en 2 weken voor oplevering van de definitieve rapportage naar aanleiding van opmerkingen vanuit de opdrachtgever.
3. We voorzien in het proces bij elke steekproef in één overlegmoment met de opdrachtnemer naar aanleiding van het concept, telefonisch of per email, op grond waarvan het concept aangepast kan worden.
4. Levering van de eerste batch rapportages van 10 stuks wordt geleverd 8 weken na het nader te plannen startoverleg.
5. De laatste batch met definitieve rapportages wordt geleverd voor 31 december 2021.

2.6 Aanvullende eisen/instructies

1. Voor veel terreinen geldt dat er nog geen concrete maatregelen bekend zijn. Daarom wordt voor elk terrein uitgegaan van de toets van een worst-case scenario, waarin sprake kan zijn van: kappen van bomen, aanpassingen aan gebouwen, intensieve schoning van waterpartijen/watergangen en overig achterstallig onderhoud (wat aan te merken is als ruimtelijke ingreep in het kader van de Wnb).
2. De uitvoerende partij is lid van het Netwerk Groene Bureaus en heeft derhalve aantoonbaar ruime ervaring met quick scans en vervolgonderzoeken in het kader van de Wnb. Dit wordt concreet benoemd of vermeld in elke rapportage.
3. Opdrachtgever wenst aanwezig te zijn bij een beperkt aantal terreinbezoeken in het kader van de opdracht.

2.7 Facturering en betaling

1. Om regeldruk en administratieve lasten verder terug te dringen, heeft het kabinet met het bedrijfsleven afgesproken dat Opdrachtnemers, die op basis van een vanaf 1 januari 2017 aangegane inkoopovereenkomst een inkooporder van de rijksdienst ontvangen, de factuur elektronisch indienen.

Opdrachtnemer dient voor de verzending van facturen gedurende de looptijd van de Overeenkomst gebruik te maken van e-facturatie, voor meer informatie zie <https://www.helpdesk-efactureren.nl/e-facturen-versturen>.

2. Elke levering op een aparte factuur
Opdrachtnemer factureert elke levering (batch) op een aparte (credit)factuur, telkens maandelijks achteraf na uitvoering.
Niet toegestaan is:
 - Het opnemen van meerdere leveringen op één (credit)factuur;
 - Het verrekenen van debet- en creditnota's.
3. Facturering geschiedt vanuit 1 kantooradres met op elke factuur vermelding van de (wettelijk) vereiste gegevens waaronder het KvK nr. en het IBAN Bankrekeningnummer van de Opdrachtnemer.

4. De factuur bevat minimaal de volgende gegevens: naam van de locatie, datum van uitvoering, netto prijs en totaalprijs en btw.
5. Opdrachtnemer dient er rekening mee te houden dat, indien een onderzoek naar de juistheid van factureren door een accountants- of auditdienst wordt ingesteld, onrechtmatigheden die tijdens het onderzoek worden geconstateerd zullen worden verrekend. Kosten van het onderzoek zijn in dat geval voor rekening van Opdrachtnemer.

2.8 Verificatie en validatie

De rapportages van de eerste batch van 10 quick scans wordt steekproefsgewijs gereviewd en voorzien van opmerkingen en verbetervoorstellen vanuit Rijkswaterstaat. Er wordt daarna steekproefsgewijs gecontroleerd. De totale grootte van de steekproef bedraagt ten minste 30 quick scans uit verschillende batches. Hiertoe behoort naast de controle op de rapportages de controle op shapefiles en opname van gegevens in NDFF.

1. Opmerkingen op rapportages in de eerste batch worden generiek door opdrachtnemer meegenomen in navolgende batches.
2. Hetzelfde geldt voor bevindingen naar aanleiding van andere tussentijdse reviews. Reeds definitief gemaakte rapportages worden niet meer herzien, tenzij er dwingende redenen zijn om dat wel te doen. Hierbij kan gedacht worden aan wijzigingen in de Wet natuurbescherming, aangepaste lijsten van beschermde soorten, jurisprudentie, et cetera.

BIJLAGEN:

Bijlage A. Voorstelrapportage (inhoudsopgave) quick scan-rapportage

NB: Bijlage is bedoeld als voorbeeld van de door Opdrachtnemer aan te leveren rapportage.

Inhoud

<u>1</u>	<u>Inleiding</u>	1
<u>1.1</u>	<u>Aanleiding</u>	1
<u>1.2</u>	<u>Doel van dit rapport</u>	1
<u>1.3</u>	<u>Leeswijzer</u>	1
<u>2</u>	<u>Beknorte beschrijving van het toetsingskader</u>	2
<u>3</u>	<u>Beschrijving plangebied en te toetsen ontwikkeling</u>	3
<u>3.1</u>	<u>Beschrijving terrein</u>	4
<u>3.2</u>	<u>Te toetsen ontwikkeling</u>	4
<u>4</u>	<u>Soortenbescherming</u>	5
<u>4.1</u>	<u>Werkwijze beschermde soorten (methodiek)</u>	5
<u>4.2</u>	<u>Aanwezige beschermde soorten</u>	6
<u>4.2.1</u>	<u>Vaatplanten</u>	6
<u>4.2.2</u>	<u>Grondgebonden zoogdieren</u>	7
<u>4.2.3</u>	<u>Vleermuizen</u>	7
<u>4.2.4</u>	<u>Amfibieën</u>	7
<u>4.2.5</u>	<u>Reptielen</u>	7
<u>4.2.6</u>	<u>Vissen</u>	7
<u>4.2.7</u>	<u>Broedvogels</u>	7
<u>4.2.8</u>	<u>Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden</u>	7
<u>4.3</u>	<u>Samenvatting mogelijk aanwezige beschermde soorten</u>	8
<u>5</u>	<u>Gebiedsbescherming</u>	10
<u>6</u>	<u>Houtopstanden</u>	11
<u>7</u>	<u>Effectbeoordeling beschermde natuurwaarden</u>	12
<u>7.1</u>	<u>Effectbeoordeling beschermde soorten en mitigatie</u>	12
<u>7.1.1</u>	<u>Vaatplanten</u>	12
<u>7.1.2</u>	<u>Grondgebonden zoogdieren</u>	12
<u>7.1.3</u>	<u>Vleermuizen</u>	12
<u>7.1.4</u>	<u>Amfibieën</u>	12
<u>7.1.5</u>	<u>Reptielen</u>	12
<u>7.1.6</u>	<u>Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest</u>	12
<u>7.1.7</u>	<u>Broedvogels met een jaarrond beschermd nest</u>	12

<u>7.1.8</u>	<u>Ongewervelden</u>	12
<u>7.2</u>	<u>Effectbeoordeling beschermde gebieden</u>	12
<u>8</u>	<u>Eindconclusies en aanbevelingen</u>	13
	<u>Geraadpleegde bronnen & literatuur</u>	14

Bijlagen

Geen inhoudsopgavegegevens gevonden.

Noot: in deze rapportage zijn een aantal voorbeeldteksten opgenomen, welke illustratief zijn voor hetgeen we verwachten, maar niet per definitie dwingend worden opgelegd. Dit document is met name van belang om een heldere en eenduidige structuur te geven aan de op te leveren quick scanrapportages en dient derhalve te worden gezien als een richtlijn.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

1.2 Doel van dit rapport

Dit rapport geeft een indruk van het terrein. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in het voorkomen van beschermde soorten en gebieden in de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten. Hiermee kan op hoofdlijnen worden beoordeeld of het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) aan de orde is.

Vanuit de kaders van gebiedsbescherming wordt waar nodig een beknopte voortoets uitgevoerd. Deze brengt in kaart of (significant) negatieve effecten ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen die gelden in Natura 2000-gebieden met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Ook wordt beoordeeld of vanuit de kaders van Natuurnetwerk Nederland (het NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) maatregelen noodzakelijk zijn. In de meeste gevallen zal dat niet aan de orde zijn, is de verwachting.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beknopt overzicht van het wettelijk kader. Hoofdstuk 3 geeft de aard van het plan en de ligging van het plangebied weer. De gehanteerde werkwijze voor de natuurtoets wordt besproken in hoofdstuk 4, evenals de resultaten van het veldbezoek en bureau studie ten aanzien van soortbescherming. Hoofdstuk 5 gaat in op beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Hoofdstuk 6 behandelt het onderdeel houtopstanden. De effecten van de ingreep worden beschreven in hoofdstuk 7, inclusief knelpunten en kansen in relatie tot beschermde natuurwaarden. Hoofdstuk 8 geeft ten slotte een integrale eindconclusie en gaat in op de noodzaak voor een ontheffing of vergunning, aanvullende maatregelen en eventueel vervolgonderzoek naar aanwezigheid van en gebruik van het plangebied door beschermde soorten.

2 Beknopte beschrijving van het toetsingskader

De juridische kaders die volgen uit de Wnb en het beleid rond Natuurnetwerk Nederland vormen het toetsingskader. Wat betreft de Wnb zijn de onderdelen Gebiedsbescherming (Hoofdstuk 2 van de wet), Soortenbescherming (Hoofdstuk 3 van de wet) en Houtopstanden (hoofdstuk 4 van de wet) van belang in het licht van de voorgenomen activiteit.

Het onderdeel Gebiedsbescherming van de Wnb regelt de bescherming van de Nederlandse Natura 2000-gebieden. Voor elk van de aangewezen gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd, nader uitgewerkt in een beheerplan, die gelden als toetsingskader. Uitgaande van de instandhoudingsdoelstellingen dient nagegaan te worden of sprake is van conflicten met het duurzaam behalen van geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen en zo ja, of de wezenlijke kenmerken en waarden van een Natura 2000-gebied in het geding zijn. Hierbij is ook zogenoemde externe werking van belang. Dat wil zeggen dat ook beschouwd moet worden in hoeverre effecten buiten Natura 2000-gebieden negatieve effecten hebben op in deze gebieden geldende instandhoudingsdoelstellingen.

Het onderdeel Soortenbescherming van de Wnb regelt de bescherming van flora en fauna. Op hoofdlijnen is sprake van een drietal beschermingsregimes: een voor soorten van de Habitatrichtlijn, een voor soorten van de Vogelrichtlijn en een voor nationaal beschermde soorten. In de wet zijn ten aanzien van deze soorten verbodsbepalingen opgenomen als ook gronden waarop ontheffing kan worden verleend. Deze kunnen per regime verschillen, waarbij de beide eerstgenoemden de meest strikte bescherming genieten. Bepaald dient te worden of sprake kan zijn van overtreding van geformuleerde verbodsbepalingen, of alternatieven voorhanden zijn, of sprake is van een wettelijke grondslag dan wel een wettelijk doel en in hoeverre sprake is van negatieve effecten op de staat van instandhouding van betrokken soorten. Voor alle planten en dieren (dus ook voor soorten, die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt verder een algemene zorgplicht conform artikel 1.11. Deze plicht houdt in dat eenieder 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

Ook houtopstanden zijn beschermd onder de Wnb (hoofdstuk 4 van de wet). Wanneer meer dan 10 are opgaande begroeiing, dan wel laanbeplanting van meer dan 20 bomen moet verdwijnen buiten bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom Houtopstanden (anders dan bebouwde kom Wegenverkeerswet), dient hiervan melding te worden gemaakt bij Bevoegd Gezag. Uitgezonderd zijn onder meer (maar niet uitsluitend) naaldbomen bedoeld voor kerstbomenteelt of uit populieren of wilgen bestaande wegbepanting. De verloren gegane bomen dienen binnen drie jaar, op bosbouwkundig verantwoorde wijze elders te worden teruggebracht (herplantplicht).

Natuurnetwerk Brabant biedt planologische bescherming aan gebieden die in dit netwerk zijn opgenomen. Het provinciaal beleid met betrekking tot het Natuurnetwerk Brabant is onder meer in een structuurvisie, de Verordening Ruimte en het Natuurbeheerplan opgenomen en uitgewerkt. Hierbij wordt een "nee, tenzij" principe gehanteerd. Dat wil zeggen dat voornemens alleen dan mogelijk zijn wanneer deze niet leiden tot negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken waarden van het netwerk, tenzij hiervoor een dwingende reden van openbaar belang geldt. De wezenlijke kenmerken en waarden volgen uit de beheertypen die binnen Natuurnetwerk Brabant aanwezig zijn, dan wel worden nagestreefd. In Noord-Brabant moet ook in geval van Natuurnetwerk Brabant ook rekening gehouden worden met externe werking (zie daarvoor de paragraaf over Gebiedsbescherming in dit hoofdstuk).

3 Beschrijving plangebied en te toetsen ontwikkeling

De terreingrens is weergegeven in figuur 3-1. Het plangebied ligt geheel op het grondgebied van de provincie Noord-Brabant, in de gemeenten Valkenswaard en Waalre. Het studiegebied is breder dan het plangebied, omdat soorten die zijn waargenomen in de nabijheid mogelijk ook in het plangebied voor komen, zeker in het geval van wat mobielere soorten en onder voorbehoud van aanwezigheid van geschikte leefgebieden.

Figuur 0-1: Overzicht van het plangebied met luchtfoto en terreingrens, aangegeven met behulp van een rode polygoon. Bron kaartmateriaal: ESRI Nederland.

3.1 Beschrijving terrein

Beschrijving in zowel woord als beeld; gebruik van meerdere foto's is wenselijk. Figuurnummers hier en elders als onderschrift op basis van hoofdstuknummer en vervolgens figuurnummer (figuur 3-x)

3.2 Te toetsen ontwikkeling

Aard ingreep

Planning

4 Soortenbescherming

4.1 Werkwijze beschermde soorten (methodiek)

Om na te gaan wat het belang van het plangebied is voor beschermde soorten is het volgende stappenplan gevolgd:

Stap 1. Inventarisatie van het studiegebied en bronnenonderzoek

Om een indruk te krijgen van het voorkomen van beschermde natuurwaarden in het studiegebied, is gebruik gemaakt van de NDFF¹-database, die is geraadpleegd op 18 november 2019. De database bevat zowel historische als actuele gegevens die verzameld zijn via allerlei bronnen zoals RAVON, SOVON en de Zoogdiervereniging. Gegevens zijn opgevraagd voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 18 november 2019. In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de actualiteit van soortspecifieke gegevens in relatie tot de anno 2019 aanwezige habitats.

Met behulp van een verkennend veldbezoek op 2 december 2019 is een inschatting gemaakt van de (mogelijk) in het plangebied aanwezige habitats van beschermde soorten. Het veldbezoek is uitgevoerd door de heer/mevrouw PM, ter zake kundig ecoloog zoals bedoeld in het kader van de Wnb.

Op grond van deze deelstappen is er voldoende verkennend onderzoek gedaan in het kader van voorliggende natuurtoets.

Stap 2. Vaststelling van de effecten op beschermde natuurwaarden

Om vast te stellen of het project effect heeft op beschermde plant- en diersoorten, is een beknopte analyse gemaakt van het project in relatie tot de habitateisen van beschermde soorten in het studiegebied. Daarbij is ook – mede aan de hand van het verkennend veldbezoek - gekeken in hoeverre het studiegebied voorziet in specifieke eisen van beschermde soorten.

Stap 3. Beschrijving van de effecten op beschermde natuurwaarden

Door de resultaten van stap 1 en stap 2 te combineren zijn de mogelijke effecten van het voorgestelde project op de aanwezige beschermde plant- en diersoorten inzichtelijk gemaakt.

Stap 4. Voorstellen van mitigerende en/of compenserende maatregelen

Waar beschermde soorten schadelijke effecten ondervinden, worden voorstellen en aanbevelingen gedaan om de negatieve effecten op deze beschermde plant- en diersoorten te beperken (mitigeren). Als de schade niet volledig te beperken is, worden (beknopt) voorstellen voor compensatie gedaan. De gedane voorstellen en aanbevelingen kunnen worden meegenomen in het bestek en bijbehorende planning.

Stap 5. Conclusies en aanbevelingen

Uit voorgaande stappen volgt welke effecten verwacht worden, of er eventuele vervolgonderzoeken nodig zijn en/of een ontheffing benodigd is. Gericht vervolgonderzoek kan nodig zijn als er gerede twijfel is over het al dan niet voorkomen van beschermde plant- en diersoorten waarbij mogelijk sprake is van overtreding van verbodsbepalingen.

¹ Nationale Databank Flora en Fauna

4.2 Aanwezige beschermde soorten

4.2.1 Vaatplanten

Geraadpleegde gegevens uit de NDFF wijzen niet op het voorkomen van beschermde vaatplanten. De meeste onder de Wnb beschermde vaatplanten zijn vooral soorten van extensief beheerde en bemeste akkers en kalkrijke standplaatsen. Dergelijke omstandigheden zijn niet aanwezig in het plangebied, daar de directe omgeving veelal een regulier agrarisch karakter heeft en er anderzijds veel bos, heide en vennen voorkomen. Verder zijn er op veel plaatsen in bermen en graslanden wroetsporen van wilde zwijnen. Dergelijke locaties benaderen het habitat extensief beheerde akker en bieden zodoende potentieel geschikte kiemplaatsen voor meerdere eenjarige akkerkruiden (onder meer grote leeuwenklauw, bekend op graslandperceel Landgoed Valkenhorst, buiten invloedssfeer werkzaamheden²) van de lijst met krachtens de Wnb beschermde planten. Dit geldt dan specifiek voor het voormalig landbouwgebied. Daarmee speelt voorkomen van het wild zwijn potentieel een belangrijke rol in het voorkomen en verder verspreiden van eenjarige (akker)pioniers.

Tijdens het veldbezoek zijn overblijvende bloeiwijzen van beenbreek aangetroffen. Op plagplekken zijn kiemplanten van de klokjesgentiaan aangetroffen. Deze plantensoorten zijn niet beschermd onder de Wnb, maar maken wel onlosmakelijk deel uit van soortenrijke natte heides met bijbehorende kenmerkende soorten, zoals klein blaasjeskruid plat blaasjeskruid, witte snavelbies en moeraswolfsklauw.

Figuur 0-2: kiemplanten van klokjesgentiaan (links) en overblijfselen van beenbreek (rechts).

² Schriftelijke mededeling P. Puk, Brabants Landschap)

Let wel: omdat veel soorten niet bloeien tijdens het veldonderzoek, het veldonderzoek geen vlakdekkende inventarisatie is en er anderzijds geen concrete informatie is over het voorkomen van deze groep met beschermde soorten, kan niet achterhaald worden welke soorten voorkomen in het plangebied en de directe omgeving.

Voorkomen van essentiële groeiplaatsen van beschermde vaatplanten kan niet geheel uitgesloten worden voor wat betreft eenjarige akkerkruiden (onder meer grote leeuwenklauw) in voormalig landbouwgebied. Daarnaast komen plaatselijk zeldzame en kwetsbare soorten van natte heiden voor rond het ven.

4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

4.2.3 Vleermuizen

.

4.2.4 Amfibieën

4.2.5 Reptielen

4.2.6 Vissen

4.2.7 Broedvogels

4.2.8 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

4.3 Samenvatting mogelijk aanwezige beschermde soorten

Onderstaande tabel geeft de voorkomende krachtens de Wnb beschermde soorten weer in het studiegebied. Als er beschermde soorten in het plangebied voor kunnen komen is dat expliciet vermeld. Soorten met een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen worden niet genoemd.

Tabel 0-1 samenvatting mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aanwezig zijn Habitatrichtlijnsoorten voor het onderscheid vetgedrukt.

Soortgroep	Soort(naam)	Functie leefgebied	Beschermingsregime Wnb
Vaatplanten		Standplaats, groeiplaats (potentieel)	Overige beschermde soorten art. 3.10 Wnb.
Zoogdieren		Allesomvattend leefgebied, met uitzondering van bever, welke nu hoogstens zwervend voor kan komen	Overige beschermde soorten art. 3.10 Wnb. Habitatrichtlijnsoort en art. 3.5 Wnb.
Vleermuizen		Vliegroute, foerageergebied op en langs open water, tussen de houtsingels en langs bosranden. Plaatselijk ook (mogelijke) vaste rust- verblijfplaatsen in bomen en gebouwen in het plangebied.	Habitatrichtlijnsoort en art. 3.5 Wnb.
Amfibieën		Algeheel leefgebied.	Overige beschermde soorten art. 3.10 Wnb. Habitatrichtlijnsoort en art. 3.5 Wnb.
Reptielen		Algeheel leefgebied.	Overige beschermde soorten art. 3.10 Wnb.
Vissen		-	-
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest		Potentiële broedterritoria in en in de directe omgeving van het plangebied.	Vogelrichtlijnsoort art. 3.1 Wnb.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest		Potentiële broedterritoria in en in de directe omgeving van het plangebied.	Vogelrichtlijnsoort art. 3.1 Wnb.

Soortgroep	Soort(naam)	Functie leefgebied	Beschermingsregime Wnb
Ongewervelden		Algeheel leefgebied.	Overige beschermde soorten art. 3.10 Wnb. Habitatrichtlijnsoorten art. 3.5 Wnb.

Voor alle soortgroepen zal in hoofdstuk 7 een verdere effectanalyse worden uitgevoerd. Op basis van deze effectanalyse wordt per alternatief bepaald of er sprake is van verstoring en/of negatieve effecten.

Hierbij wordt gekeken of er mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om deze verstoring en/of effecten te voorkomen. Vervolgens wordt bepaald of er sprake is van een overtreding van een verbodsbepaling, of dat dit op voorhand is uit te sluiten, bijvoorbeeld door het nemen van mitigerende maatregelen. Daarnaast wordt in termen van kansen gekeken naar mogelijkheden om het ontwerp-inrichtingsplan te optimaliseren, hetzij via mitigatie, hetzij via positieve impulsen voor de kwaliteit van het leefgebied.

5 Gebiedsbescherming

(Natura 2000 en Natuurnetwerk)

6 Houtopstanden

Houtopstanden buiten de bebouwde kom die groter zijn dan 10 are, of meer dan 20 bomen in een rij, zijn beschermd krachtens de Wnb. Er zal op één of meer nader te bepalen locaties sprake zijn van kap van meer dan 10 are aaneengesloten bos ten behoeve van natuurherstel. Dat betekent dat de kap van dit bosareaal in beginsel meldingsplichtig is in het kader van de Wnb. Daarnaast is een herplantplicht van toepassing. De betreffende houtopstand mag pas gekapt worden als er uitsluitel is omtrent het voorkomen van beschermde soorten. Dit is te bepalen naar aanleiding van een (min of meer) definitief ontwerp.

7 Effectbeoordeling beschermde natuurwaarden

In dit hoofdstuk worden de tijdelijke en permanente negatieve effecten beschreven die mogelijk kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden. Wellicht ten overvloede: alleen soorten die kunnen voorkomen in het plangebied worden behandeld, evenals beschermde gebieden die mogelijk binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen.

7.1 Effectbeoordeling beschermde soorten en mitigatie

7.1.1 Vaatplanten

7.1.2 Grondgebonden zoogdieren

7.1.3 Vleermuizen

7.1.4 Amfibieën

7.1.5 Reptielen

7.1.6 Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

7.1.7 Broedvogels met een jaarrond beschermd nest

7.1.8 Ongewervelden

7.2 Effectbeoordeling beschermde gebieden

8 Eindconclusies en aanbevelingen

Algemeen

Conclusie en knelpunten ten aanzien van beschermde soorten

Conclusie ten aanzien van beschermde gebieden (Natura 2000/NNN)

Conclusie ten aanzien van houtopstanden

kansen voor typische bosflora in de kruidlaag, zoals speenkruid, bosanemoon en witte klaverzuring.

Aanbevelingen

Geraadpleegde bronnen & literatuur

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), reeks van 1-1-2014 t/m 18-11-2019, geraadpleegd op 18 november 2019;
-

Bijlage 1 – Overzichtskaart voorgenomen maatregelen (indien beschikbaar)

Bijlage 2 – Kaart en tabel eigen waarnemingen, ingevoerd in NDFF